

„Ano, Vaše Ctihodnosti.“

„Je vzhůru a poslouchá nás,“ poznamenala stařena. „Prohnaný uličník!“ Zachichotala se. „Jenže panovník se bez prohnanosti neobejde. A jestliže je skutečně Kwisatz Haderach... nu...“

Chráněn stínem svého lože měl Paul oči přivřené na pouhé štěrbinu. Oči stařeny – podobné ptačím korálkům – jako by narostly a zahořely, když se zabořily do jeho tváře.

„Spi sladce, ty rošťáku,“ řekla stařena. „Zítřka budeš potřebovat všechny svoje schopnosti, abys dokázal vzdorovat mému gom džabbáru.“

Vystrčila jeho matku z pokoje a rázně za sebou zabouchla dveře.

Paul ležel a přemítal: *Co je to gom džabbár?*

Ze všech zmatků, které s sebou přinášela změna, představovala stařena to nejpodivnější, co zažil.

Vaše Ctihodnosti.

A jak oslovovala jeho matku Jessiku, jako by matka byla obyčejnou služkou, a ne tím, čím je – benegesseritskou šlechticou, vévodovou konkubínou a matkou dědice vévodství.

Je gom džabbár něco z Arrakis, o čem musím vědět, než tam půjdu? ptal se sám sebe.

Bezhlavně si opakoval podivná slova: *gom džabbár... Kwisatz Haderach.*

Tolik se toho bude muset ještě dozvědět. Na Arrakis bude všechno tolik jiné než na Caladanu. Paulovi se z nových pojmů točila hlava. *Arrakis – Duna – Pouštní planeta.*

Situaci mu vysvětlil Thufir Hawat, otcův mistr assassin: jejich úhlavní nepřátelé, Harkonnenové, spravovali Arrakis osmdesát let formou pololéna, na základě smlouvy se společností CHOAM na těžbu melanže, koření prodlužujícího život. Nyní Harkonnenové odcházejí a jejich místo zaujme rod Atreidů, ale jako pán plného léna – na první pohled jasné vítězství vévody Leta. Avšak za tím se skrývá smrtelné nebezpečí, vysvětloval Hawat, protože vévoda Leto je mezi velkorody z landsraadu velmi oblíbený.

„Oblíbený člověk vyvolává závist mocných,“ řekl tehdy Hawat.

Arrakis – Duna – Pouštní planeta.

Paul usnul a zdálo se mu, že je na Arrakis v nějaké jeskyni, osvětlené tlumeným světlem iluminačních koulí, a že kolem něho proudí mlčenliví lidé. Vládla tam slavnostní atmosféra jako v katedrále a on naslouchal slabému zvuku – zvuku kapky vody. Již tehdy, kdy sen ještě pokračoval, Paul věděl, že si jej bude pamatovat, až se probudí. Vždy si pamatoval sny, které obsahovaly proroctví.

Sen se rozplynul.

Paul zpola procitl, vnímal teplo svého lože – přemítal... přemítal. S tímto světem na zámku Caladan, bez her a kamarádů svého věku, se snad ani nemusí se zármutkem loučit. Jeho učitel, doktor Yueh, naznačil, že na Arrakis se rozdělávání lidí na kasty tak nesmlouvavě nedodržuje. Ta planeta se stala útočištěm lidí, žijících tam na okraji pouštních oblastí bez káidů a bašárů, kteří by jim poroucheli. Lidí rozumějících píska, zvaných fremeni, kteří nejsou vedeni v žádných záznamech imperiální sčítací komise.

Arrakis – Duna – Pouštní planeta.

Paul cítil, jak v něm vzrůstá napětí, a rozhodl se provést jeden z těch duševně tělesných cviků, které ho naučila matka. Tři rychlé vdechy a výdechy vyvolaly okamžité reakce: upadl do stavu abstraktního odrazu reality... soustředěného vědomí... aortální dilatace... anulujícího nesoustředěného mechanismu podvědomí..., aby odrážel realitu podle vlastní volby..., aby se obohatil krví a rychle jí zaplavil přetížené oblasti... *pouhý instinkt k nezávislosti na potravě a poutu bezpečí člověku nestačí... zvíře si neuvědomuje nic z toho, co přesahuje meze daného okamžiku, a myšlenka, že by jeho oběti mohly vyhnout, je mu cizí – zvíře ničí, ale nevytváří... zvířecí rozkoše se sotva vznesou nad úroveň pocitu a vystačí bez vědomého vjemu... lidská bytost potřebuje jako základ mřížku, kterou pozoruje svůj vesmír... soustředěné vědomé vědomí, které představuje jeho mřížku..., tělesná celistvost je důsledkem toku krve a nervových vznětů podle nejhlubšího vědomí potřeb buněk... veškeré věci (buňky) bytostí postrádající trvanlivost... usilují o takovou trvanlivost ve svých mezích...*

Znovu a znovu se ten cvik odrážel v Paulově abstraktním vnímání.

Když se probouzející den dotkl žlutým světlem okenní římsy jeho pokoje, Paul si jej uvědomil za zavřenými víčky, a jakmile otevřel oči, uslyšel, že zámek již ožil shonem a chvatem, a uviděl důvěrně známé nosné trámy s ozdobami na stropě své ložnice.

Dveře do haly se otevřely a do pokoje nahlédla matka. Vlasy bronzové barvy měla na temeni převázané černou stuhou, z oválného obličejce se nedalo nic vyčíst, její zelené oči si ho vážně prohlížely.

„Už jsi vzhůru,“ ujistila se. „Spal jsi dobře?“

„Ano.“

Pozorně se díval na její vysokou postavu, a když mu z věšáků ve skříni vybírala oblečení, v pohybu jejích ramenou postřehl náznak napětí. Jiný by to možná přehlédl, ale Paul měl její školu, benegesseritský návyk – umění pozorovat nepatrné detaily. Otočila se a podávala mu sako. Nad náprsní kapsou byla vyšita rudá jestřábi chocholka Atreidů.

„Pospěš si a obleč se,“ pronesla naléhavě. „Ctihodná matka čeká.“

„Jednou se mi o ní zdálo,“ poznamenal Paul. „Kdo to je?“

„Učila mě v Bene Gesseritu. Teď je mluvčí pravdy imperátora. A Paule...“ Zaváhala. „Musíš jí o svých snech povědět.“

„Povím. To ona má zásluhu na tom, že jsme dostali Arrakis?“

„My jsme Arrakis *nedostali*.“ Jessica setřásla z kalhot prach a pověsila je spolu se sakem na věšák vedle postele. „Nenech Ctihodnou matku čekat.“

Paul se posadil a objal si kolena. „Co je to gom džabbár?“

A byl to zase její výcvik, který mu napověděl, že téměř nepostřehnutelně zaváhala. Prozradila ji nervozita, z níž vycítil strach.

Jessica zamířila k oknu, roztáhla závěsy, zadívala se přes sady ovocných stromů, lemujících řeku, na horu Syubi. „Brzy poznáš, co to je gom džabbár,“ odpověděla.

Postřehl v jejím hlase strach a znovu ho to překvapilo.

Jessica promluvila, aniž se otočila. „Ctihodná matka čeká v mém dopoledním pokoji. Pospěš si, prosím.“

Ctihodná matka Gaius Helena Mohiamová seděla v křesle vyloženém gobelínem a pozorovala, jak Jessica a její syn při-

cházejí. Okna po obou stranách nabízela vyhlídku na klikatící se oblouk řeky a na zeleň úrodných lánů, majetek rodu Atreidů, ale Ctihodná matka o tento pohled nestála. Dnes ráno si připadala stará a také dost nedůtklivá. Připisovala to cestě kosmickým prostorem, kterou nebylo možno vykonat jinak než prostřednictvím té odporné a tajnůstkářské Kosmické gildy. Ale šlo o posláni, které musela osobně vykonat benegesseritanka disponující vnitřním Zrakem. Jako mluvčí pravdy imperátora se té odpovědnosti nemohla vyhnout, když se ozval hlas povinnosti.

Ta zpropadená Jessica! říkala si v duchu. *Proč nám jenom neporodila dceru, jak měla nařízeno!*

Jessica se zastavila na tři kroky od křesla, lehkou, obřadnou úklonu doprovodila krátkým švihnutím levice podél lemu sukne. Paul se uklonil jen krátce, jak ho to naučil taneční mistr – tak se člověk uklání, když si není jist společenským postavením svého protějšku.

Jemné náznaky Paulova pozdravu Ctihodné matce neušly. Poznamenala: „Je opatrný, Jessiko.“

Jessica položila Paulovi ruku na rameno a stiskla jej. Na jediný stah srdce proklouzl její dlaní strach, ale okamžitě se ovládla. „V takovém duchu byl vychováván, Vaše Ctihodnosti.“

Čeho se matka bojí? divil se Paul.

Sařena si Paula pozorně prohlédla krátkým, hloubavým pohledem: obličej oválný jako Jessica, až na silné lícní kosti... vlasy – vévodova havraní čerň, ale tvar obočí po dědečkovi z matčiny strany, jehož jméno se nevyslovuje, a ten úzký, povznesený nos; zpřímá hledící zelené oči – jako u starého vévody, který už nežije.

Ano, existoval člověk, který si vysoce cenil riskantní odvahy – i ve smrti, pomyslela si Ctihodná matka.

„Výchova je jedna věc,“ opáčila, „a základ osobnosti je věc jiná. Uvidíme.“ Staré oči se krátce, ale nesmlouvavě podívaly na Jessiku. „Nech nás o samotě. Přikazuji ti, aby ses věnovala meditaci o duševní vyrovnanosti.“

Jessica odtáhla ruku z Paulova ramene. „Vaše Ctihodnosti, já...“

„Jessiko, vždyť víš, že není vyhnutí.“